

Exemples pràctics sobre com valorar el risc segons l'indicador de presència de gènere, el perfil sociodemogràfic i el factor de multiexposició

La valoració dels riscos d'aquest procediment es realitza seguint la codificació de l'Ordre TAS/2926/2002, del 19 de novembre, pel qual s'estableixen els nous models per a la notificació d'accidents del treball (Orden TAS/2926/2002, Annexo II, Tabla 4. Desviación).

El sistema de valoració es basa en:

Nivell de deficiència	el grau de factors de risc que s'han detectat (Acceptable, Millorable, Deficient, Molt deficient)
Nivell d'exposició	La freqüència a la qual les persones estan exposades a les deficiències detectades (Esporàdica, Ocasional, Freqüent, Continuada)
Nivell de conseqüència	el grau de dany que causaria l'exposició a les desviacions detectades (Lleu, Moderat, Greu, Molt greu, Mortal)

La valoració és el resultat de multiplicar **el Nivell de deficiència X Nivell d'exposició X Nivell de conseqüència.**

Exemple pràctic 1. Procés tasques administratives i de gestió

Indicador de presència PDD 66 % dones – 33 % Homes – 0% persones no binàries

Perfil sociodemogràfic edat mitjana de la plantilla és 57 anys

CODI	DESVIACIÓ	DEFICIÈNCIA	EXPOSICIÓ	CONSEQÜÈNCIA	PRIORITAT
43	Pèrdua (total o parcial) del control - d'eina de mà, amb motor o sense, així com de la matèria sobre la que es treballa amb l'eina	Acceptable	Ocasional	Lleu	BAIXA
44	Pèrdua (total o parcial) del control - d'objecte (transportat, desplaçat, manipulat, etc.)	Millorable	Esporàdica	Moderat	BAIXA
50	Relliscada o entrebancada amb caiguda - caiguda de persones - sense especificar	Deficient	Freqüent	Moderat	ALTA
69C	Talls, punxades	Acceptable	Ocasional	Moderat	BAIXA

CODI	DESVIACIÓ	DEFICIÈNCIA	EXPOSICIÓ	CONSEQÜÈNCIA	PRIORITAT
70	Moviment del cos com a conseqüència de o amb esforç físic (en general provoca una lesió interna) – sense especificar	Deficient (*)	Continuat	Moderat	ALTA
89	Violència sexual, per raó de gènere i LGTBIfòbia. Ciberassetjament.	Millorable	Esporàdica (**)	Greu	MITJA
95	Fatiga visual	Millorable	Continuada (***)	Greu	ALTA

Hi ha 3 desviacions que s'han valorat tenint en compte tant l'indicador de presència segons el gènere com el perfil sociodemogràfic.

(*) Desviació 70

tot i que les condicions ergonòmiques observades eren correctes, s'ha posat deficient perquè

- el mobiliari i els equips de treball habitualment presenten un disseny androcèntric
- s'ha tingut en compte que el procés està feminitzat i l'edat mitjana és major de 45 anys
- no es disposa de cadires ergonòmiques específiques per l'anatomia femenina
- els mitjans auxiliars per adaptar el lloc de treball no s'entreguen de forma proactiva, sinó que la persona treballadora ha de tenir alguna afectació per sol·licitar-ho

() Desviació 89**

s'ha afegit el risc específic de la violència sexual i per raó de gènere mitjançant el ciberassetjament i s'ha considerat una exposició Esporàdica, més que ocasional, perquè el procés està feminitzat.

(*) Desviació 95**

s'ha considerat una exposició a la fatiga visual alta perquè més de la meitat de la jornada de treball realitza aquesta tasca; s'ha escollit continuada, més que no pas freqüent, perquè a major edat hi ha més probabilitat de tenir afectacions a la vista que afavoreixen la fatiga visual.

MESURES CORRECTORES

Disposar de protocol, o procediment dins del protocol d'assetjament, de prevenció i abordatge de la violència sexual i per raó de gènere mitjançant el ciberassetjament.

El mobiliari i els equips de treball habitualment presenten un disseny androcèntric; atenent a que la plantilla és feminitzada cal disposar de suficients elements auxiliars per adaptar el lloc de treball a l'alçada, l'abast i les característiques específiques de les persones treballadores.

Valorar adquirir cadires i mobiliari adaptades a l'anatomia femenina: cadires ergonòmiques amb la possibilitat d'inclinar el seient cap endavant, postura especialment confortable per anatomies femenines.

Exemple pràctic 2. Tasques de neteja generals

Indicador de presència PDD 66 % dones – 33 % Homes – 0% persones no binàries

Perfil sociodemogràfic dones majors de 45 anys amb tasques d'atenció i cura de persones edat mitjana de la plantilla és 57 anys

CODI	DESVIACIÓ	DEFICIÈNCIA	EXPOSICIÓ	CONSEQÜÈNCIA	PRIORITAT
10	Desviació per problema elèctric, explosió, foc, sense especificar	Millorable	Ocasional	Moderat	BAIXA
20	Desviació per desbordament, abocament, fuga, vaporització, emanació, sense especificar	Deficient*	Freqüent*	Greu*	ALTA
30	Ruptura, fractura, relliscada, caiguda, enderroc, d'agent material sense especificar	Acceptable	Ocasional	Greu	MITJA
60	Moviment del cos sense esforç físic (en general provoca una lesió externa) – sense especificar	Millorable	Ocasional	Lleu	BAIXA
70	Moviment del cos com a conseqüència de o amb esforç físic (en general provoca una lesió interna) – sense especificar	Millorable	Freqüent**	Greu	ALTA

Hi ha 2 desviacions que s'han valorat tenint en compte tant l'indicador de presència segons el gènere com el perfil sociodemogràfic.

(*) Desviació 20

per una banda, tot i que el nivell d'exposició tenint en compte les hores de jornada laboral és ocasional, s'ha anotat freqüent tenint en compte el factor de multiexposició, derivat de la divisió sexual del treball, i donat que és un procés feminitzat i les dones de la plantilla principalment són majors de 45 anys i amb càrregues de cura i atenció de persones.

Per altra banda, inicialment s'ha considerat el nivell de conseqüència com a moderat, tanmateix, s'ha anotat el nivell de conseqüència greu per coherència amb l'augment del nivell d'exposició i, donat que les dones de la plantilla majoritàriament coincideix que tenen cos femení, pel factor biològic de bioacumulació dels productes químics.

Alhora, s'ha considerat el nivell de deficiència com a deficient, més que millorable, perquè s'ha observat que els equips de protecció per al risc químic, sobretot guants i mascaretes, no s'adaptaven a l'anatomia de les dones amb una talla més petita de la plantilla.

() Desviació 70**

tot i que el nivell d'exposició tenint en compte les hores de jornada laboral és ocasional, s'ha anotat freqüent tenint en compte el factor de multiexposició, derivat de la divisió sexual del treball, i donat que és un procés feminitzat i les dones de la plantilla principalment són majors de 45 anys i amb càrregues de cura i atenció de persones.

- S'ha tingut en compte el factor de multiexposició donat que el procés està feminitzat, sobretot per dones major de 45 anys amb tasques d'atenció i cura de persones
- S'ha tingut en compte el condicionant biològic de la bioacumulació
- Els equips de protecció no individual s'adapten a l'anatomia de les dones amb una talla més petita

MESURES CORRECTORES

Assegurar que els equips de protecció individual (guants contra risc químic i biològic, mascareta, etc.) s'adapten a les diferents talles i anatomies de les persones treballadores.

Establir com a pes màxim de càrrega per al conjunt de la plantilla els 15kg.

Evitar la sobreexposició a productes químics perjudicials per la salut substituint, en la mesura del possible, els productes químics irritants i corrosius (com l'amoníac i el lleixiu) per productes amb prestacions equivalents que siguin menys nocius per la salut de les persones treballadores i respectuosos amb el medi ambient.

Augmentar les estones de descans per una major recuperació del sistema múscul-esquelètic.